

På baggrund af data fra Lægemiddelstatistikregisteret følger Statens Serum institut løbende salget af medicin på det danske marked.

MedicinForbrug - Overblik bliver offentliggjort hvert kvartal og giver et overblik over udvalgte lægemidler eller lægemiddel-

grupper, hvor der har været de største ændringer i omsætning eller solgt mængde i forhold til samme kvartal året før.

Kvartalstal for salget af alle apoteksforholdte lægemidler kan findes under 'Lægemiddelstatistik' på eSundhed.dk

Det samlede lægemiddelsalg

MedicinForbrug - Overblik opgør udviklingen af det samlede salg af lægemidler i primærsektoren undtagen de håndkøbslægemidler, der må sælges uden for apotek.

Denne udgave viser, at omsætningen og mængdeforbruget af lægemidler er næsten uændret fra 2. kvartal 2014 til 2. kvartal 2015:

- Den samlede omsætning er faldet med 12 mio. kr. (-0,5 %)
- Det samlede mængdeforbrug er steget med 2,3 mio. DDD (0,4 %)

Lægemidler uden DDD er ikke med i det samlede mængdeforbrug (svarende til 8 % af omsætningen).

Udvalgte lægemiddelgrupper

MedicinForbrug - Overblik ser derudover nærmere på nogle udvalgte lægemiddelgrupper, hvor ændringen i omsætning eller mængde i forhold til samme kvartal året før er mere end 10 % eller 5 mio. kr. / mængdeenheder. Mange lægemiddelgrupper ændrer sig over længere tid og kan derfor være med flere kvartaler i træk.

Lægemiddelgrupper i 2. kvartal 2015:

- Antipsykotiske midler
- Midler mod blodpropper
- Inhalatorer med formoterol og budesonid (astma og KOL)
- Midler til sænkning af blodsukker, ekskl. insuliner (diabetes)
- Andre midler til obstruktive luftvejs sygdomme til inhalation (astma og KOL)
- Atorvastatin (forhøjet kolesterol)
- Pantoprazol (mavesår)
- Gestoden og ethinylestradiol (3. generations p-piller)
- Clopidogrel (blodfortyndende)
- Norgestimat og ethinylestradiol (2. generations p-piller)

Omsætnings- og forbrugstal for 2. kvartal 2015

Tabellen viser omsætning, mængdesalg og gennemsnitlig pris pr. mængdeenhed for de udvalgte lægemiddelgrupper i primærsektoren. Tabellen viser en Top 5 for lægemidler med størst ændring i omsætning og en Top 5 for lægemidler med størst ændring i mængdesalg i forhold til samme kvartal året før (se kriterier for de to Top 5-liste sidst i dokumentet).

Bemærk, at lægemidler der må sælges uden for apotek ikke er medtaget.

Lægemiddelgruppe	ATC-kode ¹	Omsætning		Mængdeforbrug		Pris pr. DDD	
		mio. kr.	Forskel i mio. kr. (%) ²	mio. DDD ³	Forskel i mio. DDD (%) ²	kr.	Forskel i kr. (%) ²
Top 5 Omsætning							
Antipsykotiske midler	N05A	87,0	-28,8 (-25)	6,0	-0,3 (-5)	14,5	-3,87 (-21)
Midler mod blodpropper	B01A	163,9	24,4 (18)	50,1	0,4 (1)	3,3	0,47 (17)
Formoterol og budesonid	R03AK07	71,9	-18,8 (-21)	4,6	0,1 (3)	15,7	-4,61 (-23)
Midler til sænkning af blodsukker, ekskl. insuliner	A10B	127,9	10,2 (9)	18,1	0,4 (2)	7,1	0,40 (6)
Andre midler til obstruktive luftvejssygdomme til inhalation	R03B	107,7	-9,6 (-8)	9,9	-0,2 (-2)	10,9	-0,70 (-6)
Top 5 Mængde*							
Atorvastatin	C10AA05	10,3	1,8 (21)	27,9	5,8 (26)	0,4	-0,02 (-5)
Pantoprazol	A02BC02	8,7	1,0 (14)	12,9	1,4 (12)	0,7	0,01 (1)
Gestoden og ethinylestradiol	G03AA10	4,3	1,3 (42)	4,0	-1,3 (-25)	1,1	0,51 (88)
Clopidogrel	B01AC04	5,4	0,3 (7)	7,4	1,0 (16)	0,7	-0,07 (-9)
Norgestimat og ethinylestradiol	G03AA11	1,8	1,4 (390)	1,2	1,0 (389)	1,5	0,00 (0)

* Hvis en lægemiddelgruppe optræder både på Top 5 Omsætning og Top 5 Mængde, vil den kun fremgå på den Top 5-liste, hvor den er højest placeret.

'Direkte faktor Xa hæmmere' (B01AF) indgik oprindeligt som nr. 2 på Top 5 Mængde, men er ikke medtaget på listen, fordi gruppen er repræsenteret under nr. 2 ('Midler mod blodpropper' (B01A)) på Top 5 Omsætning.

1 ATC: Anatomisk terapeutisk kemisk klassifikation. Et globalt klassifikationssystem, der inddeler lægemidler i forskellige grupper efter deres primære virkeområde (se www.whocc.no). Hvis den viste ATC-kode indeholder 7 cifre, refererer det til lægemidler med et bestemt aktivt stof eller en bestemt kombination af stoffer. Hvis den viste ATC-kode indeholder mindre end 7 cifre, er der tale om en gruppe af lægemidler med forskellige aktive stoffer. Jo færre cifre i ATC-koden, des bredere gruppe af lægemidler.

2 Forskel i Omsætning / Mængdeforbrug / Pris pr. DDD: Udviklingen siden samme kvartal året før i absolutte tal og %

3 DDD: Defineret døgndosis. En global måleenhed, der bruges til at opgøre mængdeforbruget af lægemidler. Ikke alle patienter tager 1 DDD om dagen (se www.whocc.no).

Kommentarer til de udvalgte lægemiddelgrupper

Antipsykotiske midler (N05A)

Der findes en lang række forskellige antipsykotiske midler til behandling af psykotiske tilstande. Den samlede omsætning af de antipsykotiske midler i N05A er faldet med 25 % i forhold til 2. kvartal 2014, svarende til knap 29 mio. kr. Det placerer gruppen på en 1. plads over lægemiddelgrupper med størst ændring i omsætning. En stor del af omsætningsfaldet (18,6 mio. kr) skyldes, at der har været patentudløb på lægemidlet Abilify, der indeholder det aktive stof aripiprazol, så der nu er kommet billigere lægemidler på markedet med aripiprazol. De resterende 10 mio. kr. af omsætningsfaldet skyldes primært et omsætningsfald på lægemidler med quetiapin (5,3 mio. kr.), paliperidon (2,9 mio. kr.) og risperidon (2,4 mio. kr.). Omsætningen af antipsykotiske lægemidler var også faldet i forrige kvartal, men kun med 18,4 mio. kr. i forhold til 1. kvartal 2014. De ekstra ca. 10 mio. kr. i dette kvartal kan tilskrives yderligere prisfald på lægemidler med aripiprazol i forhold til 1. kvartal 2015. Ser man samtidig på antallet af brugere, så har ca. 86.500 indløst recept på et antipsykotisk lægemiddel i 2. kvartal 2015 og dette antal har ligget nogenlunde stabilt over flere kvartaler.

Midler mod blodpropper (B01A)

Gruppen af lægemidler til behandling af blodpropper består af en række blodfortyndende midler, som ned sætter blodets evne til at størkne (koagulere). Et stadig øget forbrug af de dyrere lægemidler i gruppen, bevirker endnu et kvartal med øget omsætning. Mængdeforbruget er derimod mere stabilt. Siden 2012 har de nye lægemidler Xarelto (rivaroxaban) og Eliquis (apixaban) fra undergruppen B01AF (direkte faktor Xa-hæmmere) drevet stigningen i omsætning. Denne gruppe har haft en markant vækst i både omsætning og mængde igennem længere tid. Fra 2. kvartal 2014 til 2. kvartal 2015 er omsætning steget med 26,2 mio. kr. og mængdesalget med 1,9 mio. DDD, hvilket svarer til en fordobling af både forbrug og omsætning. B01AF er dog ikke vist på Top 5 Mængde, da den overordnede gruppe er repræsenteret på Top 5 Omsætning.

Inhalatorer med formoterol og budesonid (R03AK07)

Inhalatorer med formoterol og budesonid i kombination bruges til forebyggende behandling af obstruktive lungesygdomme som astma og KOL. Lægemidlerne er kendetegnet ved, at de har en unik inhalator. Alle kombinationsmidler med formoterol og budesonid har igennem længere tid været i inhalatorer af typen turbuhaler/turbohaler, men siden 2. kvartal 2014 er markedet blevet udvidet med andre typer af inhalatorer som Easyhaler og Spiromax. Siden 4. kvartal 2014 har faldet i omsætning været på mere end 10 % i hvert kvartal. I dette kvartal er faldet i omsætningen helt oppe på 21 %. Samtidig ses der en lille mængdestigning på niveau med det, der blev set i 1. kvartal 2015.

Midler til sænkning af blodsukker, ekskl. insuliner (A10B)

Lægemidler i gruppe A10B omfatter forskellige midler til sænkning af blodsukker hos type 2-diabetikere, undtagen insuliner, der findes i A10A. Som i sidste kvartal ses en stigning i omsætningen af denne gruppe. Stigningen på 10,2 mio. kr. i forhold til samme kvartal året før placerer gruppen på en andenplads over de apoteksforbeholdte lægemiddelgrupper med størst stigning i omsætning i 2. kvartal 2015. Stigningen drives stadig af undergrupperne 'Andre blodsukkersænkende midler' (A10BX) og 'DPP-4 hæmmere' (A10BH), som er steget med henholdsvis 8,2 og 1,9 mio. kr. Inden for gruppen af andre blodsukkersænkende midler er omsætningen af GLP-1-analogen liraglutid (Victoza) stadig støt stigende (5,2 mio. kr.) pga. et stadig stigende forbrug. Derudover bidrager SGLT-2-inhibitoren dapagliflozin (Forxiga) med en omsætningsstigning på 2,2 mio. kr.

Andre midler til obstruktive luftvejssygdomme til inhalation (R03B)

Denne gruppe indeholder glukokortikoider til inhalation (R03BA) og antikolinergika (R03BB) og bruges til behandling af astma og KOL. Begge lægemiddelgrupper har stort set lige stor andel af mængdesalget, glukokortikoiderne har dog en lille smule mere end antikolinergika. Både glukokortikoider og antikolinergika er faldet i omsætning, fordi den gennemsnitlige pris på de solgte pakninger er faldet med henholdsvis 0,50 og 0,80 kr. pr. DDD. Dog er mængdeforbruget stort set uændret.

Atorvastatin (C10AA05)

Atorvastatin tilhører lægemiddelgruppen HMG CoA reductase-hæmmere, også kaldet statiner. De er de mest anvendte lægemidler mod for højt kolesteroltal og blev købt af mere end 450.000 danskere i 2. kvartal 2015. Salget af lægemidler med statinet atorvastatin har været støt stigende siden 2. kvartal 2012, hvor de gennemsnitlige priser på atorvastatin faldt som følge af patentudløb og øget konkurrence. Det stigende forbrug af atorvastatin er især sket på bekostning af lægemidler med simvastatin, hvor forbruget er faldet i samme periode, dog ikke med helt samme hastighed, da der overordnet set er kommet lidt flere brugere af statiner generelt. Simvastatin er stadig det mest brugte af statinerne.

Pantoprazol (A02BC02)

Pantoprazol bruges ved mavesår og andre tilstande med for meget mavesyre. Lægemiddelstoffet indgår i gruppen protonpump hæmmere (PPI) (A02BC), som desuden udgør lægemiddelstofferne omeprazol, esomeprazol, lansoprazol og rabeprazol. Som sidste kvartal ligger pantoprazol nr. 2 på Top 5 mængde, og mængdestigningen er på niveau med det, der blev set i 1. kvartal 2015. Det ser ikke ud til, at det øgede salg af pantoprazol er sket på bekostning af de andre PPI i nævneværdig grad. Salget af pantoprazol har været støt stigende gennem længere tid, og siden 2013 har mængdesalget ligget højere end både omeprazol og lansoprazol, som har haft et nogenlunde stabilt mængdesalg siden 2011.

Gestoden og ethinylestradiol (G03AA10)

Lægemidlerne i G03AA10 er 3. generations p-piller med fast kombination af gestoden og ethinylestradiol i alle tabletter. Der findes også p-piller med gestoden og ethinylestradiol med varierende kombination (G03AB06). Som i sidste kvartal ses fortsat et fald i mængdesalget. Men da den gennemsnitlige pris pr. DDD er stigende, ses en øget omsætning i dette kvartal på 42 % i forhold til samme kvartal sidste år. Forbruget af 3. og 4. generations p-piller har været faldende igennem flere år, som følge af ændrede anbefalinger i 2011 om at bruge p-piller af 2. generation som første valg til kvinder i alle aldre.

> [Læs mere i analysen 'Ændringer i brugen af p-piller fra 3. og 4. generation til 2. generation'](#) (PDF)

Clopidogrel (B01AC04)

Clopidogrel er et blodpladehæmmende middel. Disse lægemidler hæmmer sammenklumpning af blodplader og forebygger herved blodpropper. Som i sidste kvartal er mængdestigningen for clopidogrel fortsat stigende. Denne fortsatte stigning skal ses i lyset af anbefaling fra RADS, der angiver clopidogrel som værende særdeles velegnet til behandling fremfor Hjertemagnyl og dipyridamol. Før juli 2012 blev lægemidlerne Hjertemagnyl og dipyridamol anvendt som ligeværdige behandlinger med clopidogrel til tromboseprofylakse (forebyggende mod blodpropper). Hjertemagnyl i kombination med dipyridamol anbefales alene til patienter med forventet behov for kirurgi. Mængdestigningen fra 2. kvartal 2014 til 2. kvartal 2015 er på niveau med det, der blev set i 1. kvartal 2015. Men hvor der i sidste kvartal var en stigning i omsætning og gennemsnitlige pris pr. DDD, ses nu et fald i omsætning og gennemsnitlige pris pr. DDD.

Norgestimat og ethinylestradiol (G03AA11)

Lægemidlerne i ATC gruppen G03AA11 er 2. generations p-piller med fast kombination af norgestimat og ethinylestradiol. Den kraftige stigning på 390 % i omsætningen for 2. kvartal 2014 til 2. kvartal 2015 skal ses i lyset af, at lægemidlet Cilest blev trukket midlertidigt ud af markedet mellem 3. kvartal 2013 til 2. kvartal 2014 grundet kvalitetsproblemer. Fra 2. kvartal 2014 begyndte salget herved igen, og har været støt stigende siden, men har endnu ikke nået samme niveau som før tilbagetrækningen. Forbruget af 2. generations p-piller har dog været stigende igennem flere år, som følge af ændrede anbefalinger i 2011 om at bruge p-piller af 2. generation som første valg til kvinder i alle aldre.

Kriterier for udvælgelse af Top 5

Lægemiddelgrupperne til Top 5 for henholdsvis omsætning og mængde er udvalgt på følgende måde:

En lægemiddelgruppe er med, hvis gruppen er steget eller faldet mere end 10 % i omsætning (kr.) eller mængde (DDD / anden mængdeenhed) eller hvis den absolutte stigning har været over 5 mio. kr. / mængdeenheder, uanset procentvis ændring.

Blandt disse er listen sorteret efter dem med størst ændring i henholdsvis kroner eller mængdeenheder i toppen. Der er ikke skelnet mellem, om ændringen er en stigning eller et fald.

Der er data med i samme tabel for flere ATC-niveauer (ATC-niveau 3, 4 og 5)¹. Det betyder, at en ændring for lægemidler med et bestemt aktivt stof tæller med på lige fod med en ændring for en hel gruppe af lægemidler. Baggrunden for dette valg er, at nogle ændringer sker for en hel gruppe af lægemidler, mens andre ændringer sker for bestemte lægemidler, og disse ændringer vil ikke nødvendigvis give sig udslag, hvis man udelukkende ser på den overordnede gruppe af lægemidler.

I de tilfælde, hvor den samme ændring giver udslag på flere ATC-niveauer, så de alle kommer med på Top 5, er kun det ene af niveauerne medtaget på listen. Om det er det overordnede eller mere specifikke niveau, der er mest relevant at vise, afhænger af det enkelte tilfælde.

SE OG HENT DATA OM DET SAMLEDE MEDICINFORBRUG

Denne udgave af *MedicinForbrug - Overblik* er baseret på data for 2. kvartal 2015 på eSundhed.dk.

- > [Træk data om medicinforbruget som tabel på eSundhed.dk](#)
- > [Træk data om medicinforbruget som diagram på eSundhed.dk](#)

¹ ATC-koden er en internationalt fastsat kode for indholdsstoffet i lægemidlet (ATC-niveau 5). På ATC niveau 4 er de aktive stoffer grupperet i mindre grupper, og på ATC-niveau 3 er grupperne slået sammen til større grupper.